

www.abuzerakbiyik.com.tr. den alınmıştır.

ŞANLIURFA HALK DİLİNDE DUA YAPILAN YER VE ZAMANLAR

Dua; bir dileğin gerçekleşmesi için Allah'a yalvarma, yakarış, Allah'a seslenmek için söylenen genellikle sıraya dizilmiş kalıp sözler bütünüdür. Günahların bağışlanması için Allah'a yalvarmaktır. Dua; kulun Rab'bi ile başbaşa kalıp O'na perdesiz olarak yaklaşım arzual etmesidir. Dua; kulun Halik'ine yakarışıdır. Dua beşerin kulluğunu kabullenerek Yaradan'ına olan aczinin, fakrinin, hiçliğinin ifadesidir. İnsan içtenlikle dua ettikten sonra kalbi ferahlar, üzüntüleri azalır, huzur bulur. Duanın zamanı ve mekanı yoktur, İnsan camide evde, yürürken, otururken her türlü yer ve zamanda dua yapabilir. Sadece ibadet maksadıyla yapılan dualardan ayrı bir çalışma konusudur. Bu yazımızda Şanlıurfa halkı arasındaki sosyal ilişkiler sırasında söylenmekte olan duaları tespit etmeye çalıştık. Bu dualar halk arasında yaşayarak, geçmişten günümüze gelmiştir. Allah'tan yardım istenen, iyi dilek ve temenniler sunulan bu dualar içinde, Urfa dili ile ilgili birçok kelime ve tabirler yer almaktadır. Bu tür dualar Şanlıurfa'da da karşılaşma, ayrılma, tören, hayırlı bir iş yapılırken, yolculuk, uğurlama, karşılama, vb. hayatın hemen her safhasında ve çeşitli vesilelerle yer alır.

Bunlara birkaç örnek vermek istersek;

1-Biriyle karşılaştığında (Selamünaleyküm –Allahın selamı üstüne olsun-, Merhaba)

2-Birinden ayrılırken (Allaha ısmarladık..)

4-Güne yeni başlarken (Sabahı şeriflerin hayırlı olsun..)

- 3-Yolcu uğurlarken (Yolun açık olsun...Allah kaza bela vermesin..)
- 4-Askere uğurlarken (Hayırlı teskereler.. Allah kavuştursun)
- 5-Doğum yapacaklara (Allah hayırlı evlat versin..)
- 5-Doğan bebek doğduğunda (Allah analı babalı büyütsün. Allah nazardan saklasın...)
- 6-Yeni bir işe başladığında (Allah hayırlı iş versin..Bereketli olsun.)
- 7-Alışveriş sırasında (Bereket versin...Bereketini göresin..)
- 8-Evlilik çağına gelen kız için (Ağ baht altın taht göresin..Allah hayırlı kaderler yazsın..)
- 9-Evlenecek kız için (Allah huri gözünde göstersiz..)
- 10-Evlilik töreni sırasında (Allah mesut, bahtiyar etsin..Allah bir yastıkta kocatsın..)
- 11-Toplumda yanlış işler yapan biri için (Allah akıl fikir vere.. Allah seni islah ede)
- 12-Zengin olması için (Allah biri bin ede.. Tuttığı altın ola..)
- 13-Birinin dardan kurtulması için (Allah darlığı geniş, zorlukları kolay etsin..)
- 14-Sağlık sıhhat dilemek için (Allah can sağlığı vere..)
- 15-Yaşlı ve hasta olanlar için (Allah ele ayağa düşürmeye..)
- 16-Evinde huzur olmayanlar için (Allah evine huzur vere..Allah yuvayı dağıtmaya..)
- 17-Birinin borçtan kurtulması için (Allah borçtan halas edesin..Allah geniş çıkarısın)
- 18-Ölen birinin arkasından (Allah rahmet etsin..Allah kabir azabı vermesin.. Allah yattığı yerden utandırmasın..)

- 19-Ölenin yakınlarına (Allah sabır versin.. Kalanlar sağolsun)
- 20-Bereketli olması için (Allah İbrahim Halilullah bereketi versin ..)
- 21-Yemekten kalkarken (Allah ziyade etsin.. Allah yerini doldursun.. Keseye berket..)
- 22-Hapisten ve dar yerden kurtulması için (Allah kurtarsın..)
- 23-Öğrenim görenler için (Allah zihin açıklığı versin..Katlı kravatlı olasan)
- 24-Hasta ziyaretinde (Geçmiş olsun..Allah döşeğini hafif ede..)
- 25-Zenginlikten fakirliğe düşmememsi için (Allah kimseyi gördüğü günden geri koymasın..)
- 25-Muraz dilemek için (Allah mirazi vere..)
- 26-Sabır dilemek için (Allah Eyyüp sabırını versin..)
- 27-Ahret hayatı için (Mekani cennet ola..)
- 28-İmtihana girerken (Allah zihin açıklığı versin..Kolay gelsin)